KYSTVERKET
Hovedkontoret

NORDLAND FYLKES FISKARLAG
Postboks 103
8001 BODØ

Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv nr.:	Saksbehandler:	Dato:
17/268-22/548.1/EK	2018/343-8		Paul Gustav Nyland	19.09.2018

Vedtak - Klage over tillatelse til utplassering av bølgebøye - Tranøy - Hamarøy kommune

Kystverkets hovedkontor viser til Nordland Fylkes Fiskarlag (heretter Fiskarlaget) sin klage datert 23. april 2018 over Hamarøy kommune sitt vedtak av 5. april 2018. Klagen gjelder kommunens tillatelse til utsetting av bølgebøye utenfor Tranøy. Bakgrunnen for tillatelsen er en søknad i forbindelse med kartlegging av bølgeaktivitet i et område hvor det planlegges fremtidig oppdrettsanlegg.

Kystverkets hovedkontor har vurdert klagen, og kommet til at den ikke fører frem.

1 Sakens bakgrunn

Akvaplan Niva AS (heretter tiltakshaver) fikk i vedtak av 5. april 2018 tillatelse fra Hamarøy kommune til utsetting av bølgebøye utenfor Tranøy i Hamarøy kommune. Bakgrunnen for dette var søknad fra tiltakshaver av 19. januar 2018 hvor det gikk frem at de på oppdrag fra Nordlaks AS skal kartlegge bølgeeksponering i en bestemt posisjon nordøst for Hamarøy i Vestfjorden. Formålet er å registrere bølgeaktivitet i et område hvor det planlegges et fremtidig oppdrettsanlegg.

Tillatelsen fra Hamarøy kommune er gitt med hjemmel i havne- og farvannsloven § 26. Kommunen vurderte det slik at utfra søknaden blir sikkerhet og fremkommelighet forsvarlig ivaretatt etter havne- og farvannsloven. Under saksbehandlingen fant kommunen via Barentswatch sine tjenester at det var noe fiskeriaktivitet i området hvor bøyen var søkt utplassert. Søknaden ble på denne bakgrunn sendt til Nordland Fylkes Fiskarlag og Norges kystfiskarlag for uttalelse.

Fiskarlaget avga uttalelse der de ba om at posisjonen for bøyen ble endret ettersom måleren ville komme i konflikt med fiskeriaktivitet på posisjonen. Tiltakshaver ga tilbakemelding på at foreslått endret posisjon fra Fiskarlaget ikke ville gi relevante bølgedata. Kommunen vurderte det slik at konflikten mellom fiskeriaktiviteten og bølgebøya er begrenset, og at posisjonen fra tiltakshaver kan opprettholdes.

Fiskarlaget påklaget kommunens vedtak den 23. april 2018. Etter avsluttet klagesaksforberedelse fra kommunen ble vedtak av 5. april 2018 opprettholdt. I brev av 19.juni 2018 ble saken oversendt til Kystverket for klagebehandling med kopi til Fiskarlaget. I e-post av 3. juli 2018 fra Kystverkets hovedkontor til klager og tiltakshaver ble det orientert

om saksgang og saksbehandlingstid. Videre fikk partene en elektronisk lenke til sakens dokumenter samt frist til 15. august 2018 med å komme med ytterligere merknader til saken. Kystverkets hovedkontor har ikke mottatt ytterligere merknader i saken.

2 Klagers merknader

I klagen av 23. april 2018 anføres det at Fiskarlaget i forbindelse med sin uttalelse til søknad om etablering av bølgebøye viste til fiskeriaktivitet i området, og derfor foreslo en ny posisjon som ville være mindre i veien for faststående bruk. Videre peker Fiskarlaget på at kommunen i forbindelse med saksbehandlingen viste til uttalelse fra tiltakshaver om at foreslått posisjon fra Fiskarlaget ikke ville gi relevante data. Bakgrunnen for dette er at målingene må utføres på omsøkte posisjon for å kartlegge dimensjonerende bølgestilstand for planlagt akvakulturanlegg i dårlig vær. Fiskarlaget anfører videre at kommunen i denne forbindelse ga tillatelse uten å vurdere andre alternative plasseringer av bøyen.

Fiskarlaget aksepterer at deres foreslåtte plassering av bøyen ikke ble funnet egnet av tiltakshaver. Imidlertid fremkommer det ikke av vedtaket at kommunen/tiltakshaver har vurdert å finne en alternativ posisjon som både fiskerne og tiltakshaver kan akseptere. Dette er beklagelig sett fra Fiskarlaget sin side.

Videre vises det i klagen til den fiskeriaktivitet som foregår i området, og et kartlag med inntegnet garnsett i det området hvor bøyen er tenkt utplassert. Det vises for øvrig til klagen av 23. april 2018.

Fiskarlaget klager på at det er gitt tillatelse til utsetting av bølgebøye, og ber om at det tas kontakt med det lokale fiskarlaget, Steigen fiskarlag, for å finne alternativ posisjon som tilfredsstiller fiskernes og tiltakshaverens interesser.

Fiskarlaget kom i brev av 18. juni 2018 med ytterligere begrunnelse for klagen av 23. april 2018. Det konstateres at det verken i tillatelsen eller i klagebehandlingen er vurdert om tiltaket er i tråd med bestemmelsene i Hamarøy kommune sin KPA (kommuneplanens arealdel). Videre vises det til havne- og farvannsloven §§ 27 og 32. Fiskarlaget fremholder at bøya er plassert i et område som er avsatt til formålet NFFF (sjøareal-allmenn flerbruk, natur, fiske, ferdsel mm) i kommuneplanens arealdel. Fiskarlaget kan ikke se at tiltaket er i tråd med dette formålet, og søknaden burde derfor vært avslått med en utløsning av krav om dispensasjon, jf. havne- og farvannslovens § 32 annet ledd.

3 Hovedkontorets vurdering

3.1 Klage mv.

Enkeltvedtak kan påklages av en *"[p]art eller annen med rettslig klageinteresse"*, jf. forvaltningsloven § 28. Fiskarlaget viser i sin klage til at det er en god del fiskeriaktivitet rundt posisjonen hvor bølgebøya skal plasseres, og anfører at denne vil komme i konflikt med fiskeriaktivitet. Når det gjelder Fiskarlaget er dette en politisk uavhengig faglig landsorganisasjon som skal fremme fiskernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser. Fiskarlaget er en landsdekkende organisasjon med ca. 4700 medlemmer. Etter gjeldende rett vil slike interesseorganisasjoner kunne ha rettslig klageinteresse i saker som gjør inngrep i de interesser som organisasjonen har til formål å fremme/verne om. Ved vurderingen av klagerett skal det, jf. juridisk teori, ses hen til organisasjonens

representativitet, om saken berører de interesser organisasjonen er satt til å ivareta og behovet for kontroll med typen vedtak ut i fra de interesser organisasjonen representerer.

Kystverkets hovedkontor finner, jf. det som er nevnt over, at Fiskarlaget har *"rettslig klageinteresse"* i saken.

Kommunen fattet vedtak i saken 5. april 2018, og klagen er datert 23. april 2018. For den som ikke har mottatt underretning om et vedtak, løper klagefristen på tre uker fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven § 29 andre ledd, jf. første ledd. Kystverkets hovedkontor legger til grunn at klagen er rettidig fremsatt. Klagen oppfyller ellers kravene til klage, jf. forvaltningsloven § 32.

Kystverkets hovedkontor er klageinstans i saken, jf. havne- og farvannsloven § 12 og Fiskeri- og kystdepartementets delegering 18.12.2009 nr. 1710. Kystverkets hovedkontor kan under klagebehandlingen prøve alle sider av vedtaket og ta hensyn til nye forhold i saken, jf. forvaltningsloven § 34.

3.2 Aktuelle regler

Det påklagede tiltaket faller inn under havne- og farvannsloven § 27 første ledd, som lyder:

> *"Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy, lyskilder, kabler og rør. Kommunen kan ikke gi tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her."*

Alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet krever tillatelse etter § 27. Det relevante vurderingstemaet etter havne- og farvannsloven § 27 er dermed hvorvidt tiltaket "*kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten*" i sjøen. Vurderingen av tiltakets virkinger for sikkerhet og fremkommelighet må gjøre konkret ut fra tiltakets art, størrelse, plassering og forholdene ellers på stedet. Det er tilstrekkelig at det er en rimelig mulighet for at tiltaket kan virke forstyrrende på ferdselen.

I vurderingen skal det legges vekt på havne- og farvannslovens formål som fremgår av § 1:

> "*Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.*
>
> *Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk*."

Formålsbestemmelsen innebærer at vi i tillegg til å legge vekt på sikkerhet og fremkommelighet, også må ha et helhetlig syn på farvannet der hensynet til forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet er av betydning for saken. I denne vurderingen er miljøhensyn relevant, jf. uttrykket *"allmenne hensyn".*

Med *"sikkerheten"* i farvannet menes sikkerheten både for personer, herunder liv og helse, fartøy og eiendom, og ferdselen. Det skal herunder legges vesentlig vekt på virkninger for sjøtransporten og annen ferdsel på sjøen, men også virkninger for annen aktivitet i farvannet, jf. loven § 1. God *"fremkommelighet"* innebærer at det skal tilrettelegges for uhindret og trygg ferdsel. Det er ikke *"fremkommeligheten"* for enhver som loven skal ivareta, men fremkommelighet i alminnelighet, dvs. den alminnelige ferdsel for flere enn en enkelt eller noen få personer. Den konkrete ferdselens karakter og intensitet i området må derfor vurderes.

Privatrettslige forhold er i utgangspunktet ikke relevant i denne vurderingen.

Tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven § 27 kan for øvrig ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten at vedkommende plan- og bygningsmyndighet har gitt dispensasjon, jf. havne- og farvannsloven § 32 annet ledd.

Kystverkets hovedkontor har som offentlig myndighet plikt til å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven ved utøving av offentlig myndighet, og denne vurderingen skal komme frem av vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 7. Kystverkets hovedkontor har på bakgrunn av de opplysninger som ligger i saken, samt de som finnes offentlig tilgjengelige om området, vurdert tiltaket etter naturmangfoldloven. Vi finner ikke at tiltaket påvirker naturmangfoldet. Basert på dette finner ikke Kystverkets hovedkontor behov for å foreta inngående vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

3.3 Vurdering

Kystverkets hovedkontor vil innledningsvis presisere at vi som rette myndighet etter havne- og farvannsloven skal kontrollere at bølgebøyen er et tiltak som er i tråd med gjeldende regelverk. Vurderingstemaet i saken er hvorvidt tiltaket (bølgebøyen) kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet. Med fremkommelighet i farvannet er det fremkommeligheten i alminnelighet som er relevant, og ikke fremkommeligheten for den enkelte.

I klagen anføres det at bølgebøyen vil komme i konflikt med fiskeriaktivitet, og at kommunen/tiltakshaver ikke har forsøkt å finne en alternativ posisjon i samarbeid med Fiskarlaget. Videre anføres det at tiltaket ikke er i samsvar med formålet i kommunens arealplan, og at tiltaket således vil utløse krav om dispensasjon.

Kystverket vil først vurdere om bølgebøyen kommer i konflikt med sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet, jf. havne- og farvannsloven § 27. Fiskarlaget har i klagen ikke anført at bøyen vil komme i konflikt med ferdselen i farvannet. Videre har kommunen i forbindelse med søknaden og behandlingen av klagen vurdert om bølgebøyen vil komme i konflikt med disse interessene. Ved behandlingen av søknaden fra tiltakshaver viser kommunen til at bøyen ikke er i konflikt med sikkerhet og fremkommelighet i farvannet. I forbindelse med klagebehandlingen viser kommunen videre til at bølgebøyen er sikret mot å havne i drift, og at den er godt merket/markert slik at den ikke er til fare for sikkerheten på havet.

Kystverkets hovedkontor finner at tiltaket er godt merket, og forankret. Videre finner vi ikke opplysninger som tilsier at tiltaket negativt vil påvirke sikkerhet og fremkommelighet for sjøtransporten.

Når det gjelder klagers anførsel om tiltakets påvirkning på fiskeriaktivitet vil Kystverkets hovedkontor påpeke, jf. avsnitt 3.2 over, at det ved nevnte vurdering av om et tiltak skal innvilges også må ses hen til havne- og farvannslovens formålsbestemmelse. Det går her frem at man i tillegg til å legge vekt på sikkerhet og fremkommelighet, også må ha et helhetlig syn på farvannet der hensynet til forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet er av betydning. I tillegg skal det legges vekt på virkninger for sjøtransporten og annen ferdsel på sjøen, men også virkninger for annen aktivitet i farvannet. I følge forarbeidene til havne- og farvannsloven skal det videre legges vekt på næringsinteresser i sjø.

Når det gjelder tiltakets betydning for fiskeriaktiviteten vil vi vise til kommunens vurdering av tiltakshavers interesse av å få tjenlige måledata, og hensynet til fiskeriaktiviteten i området. Etter kommunens vurdering er konflikten mellom nevnte interesser begrenset, og opprinnelig posisjon for bøyen bør kunne opprettholdes.

Kystverkets hovedkontor er som Hamarøy kommune av den oppfatning at konflikten mellom tiltakshaver og fiskeriinteressene i området er begrenset. Videre vil en ved å forskyve fiskeriaktiviteten noe fortsatt kunne utøve fisket samtidig som tiltakshaver vil få tjenlige bølgedata. Videre legges det vekt på at dette er et midlertidig og reversibelt tiltak.

Når det gjelder Fiskarlagets anførsel om at det er beklagelig at tiltakshaver/kommunen i samarbeid med fiskerne ikke har funnet en alternativ posisjon for bølgebøyen vil Kystverkets hovedkontor viser til kommunens brev av 18.juni 2018. Det går her frem at kommunen har vært i kontakt med representanter for Steigen fiskarlag, som er lokale fiskere, for å finne en posisjon som vil kunne være akseptable for begge parter. Det var ikke mulig å finne en posisjon i aktuelt område som var akseptabelt for fiskerne.

Kystverkets hovedkontor har foretatt en konkret avveining av fiskernes interesser opp imot tiltakshavers interesse av å etablere tiltaket. Som nevnt over finner vi å legge avgjørende vekt på at konflikten mellom nevnte interesser er begrenset, samtidig som tiltaket er av midlertidig og reversibel karakter. Etter dette finner vi at tiltaket ikke er i strid med havne- og farvannsloven § 27, jf. lovens formålsbestemmelse.

Avslutningsvis vil Kystverkets hovedkontor vise til Fiskarlagets anførsel om at tiltaket er i strid med Hamarøy kommunes arealplan, og at tiltaket således ikke kan innvilges uten å utløse dispensasjonssak, jf. havne- og farvannslovens § 32 annet ledd.

I forbindelse med saken har Kystverkets hovedkontor vært i kontakt med Hamarøy kommune for å avklare planstatus, og hvorvidt tiltaket er i tråd med gjeldende arealplan. I e-post av 12. september 2018 uttales det fra Hamarøy kommune at det er administrasjonens skjønn at en bølgebøye som produserer datasett for lokasjonen, som i sin natur er allmenngyldige data, er å anse som almen flerbruk. Kommunen vurderer det derfor slik at tiltaket er i henhold til arealformålet.

Med bakgrunn i det som er nevnt over finner Kystverkets hovedkontor det godtgjort at tiltaket er i tråd med kommunens arealplan, og at havne- og farvannslovens § 32 annet ledd ikke er til hinder for å imøtekomme tiltakshavers søknad. Fiskarlagets anførsel fører etter dette ikke frem.

4 Vedtak

Klagen tas ikke til følge, jf. havne- og farvannsloven § 27 første ledd.

Hamarøy kommune sitt vedtak av 5. april 2018 opprettholdes.

5 Avslutning

Klagen er med dette forvaltningsmessig endelig avgjort og kan ikke påklages. Saken kan bringes inn for Samferdselsdepartementet på eget initiativ, men departementet har ikke plikt til å behandle søknaden.

Med hilsen

Sven Martin Tønnessen
avdelingsdirektør

Paul Gustav Nyland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:

KYSTVERKET NORDLAND

AKVAPLAN NIVA AS	Framsenteret Postboks 6606 Langnes	9296	TROMSØ
HAMARØY KOMMUNE	Kommunehuset	8294	HAMARØY